

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KELIMA
MESYUARAT KEDUA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **Cadangan Membina Kolumbarium dan Krematorium di Parlimen Tampin**
- YB. Datuk Dr. Hasan bin Bahrom (*Tampin*) (Halaman 1)
- **Memohon Kementerian Menyatakan Langkah untuk Menangani Masalah Pencemaran Mikroplastik dalam Sumber Air**
- YB. Tuan Charles Anthony Santiago (*Klang*) (Halaman 3)

MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGGAL KELIMA
MESYUARAT KEDUA
Khamis, 21 Julai 2022

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

**Cadangan Membina Kolumbarium dan Krematorium
di Parlimen Tampin**

2.34 ptg.

Datuk Dr. Hasan bin Bahrom [Tampin]: *Bismillahi Rahmani Rahim.* Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tajuk ucapan saya ialah 'Cadangan Membina Kolumbarium dan Krematorium di Parlimen Tampin'.

Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Parlimen Tampin telah menerima memorandum cadangan daripada masyarakat beragama Buddha dan Hindu di kawasan Parlimen Tampin bagi membina kolumbarium bagi masyarakat beragama Buddha dan krematorium bagi masyarakat beragama Hindu di Parlimen Tampin.

Tuan Yang di-Pertua, Parlimen Tampin difahamkan bahawa Kerajaan Negeri Sembilan, Pejabat Daerah Tampin dan Majlis Daerah Tampin tiada halangan terhadap cadangan ini dengan memberi kelulusan dan keizinan bagi cadangan pembinaan kolumbarium di atas Lot. 343, Rezab Tanah Perkuburan Cina, No. Warta: GN794/16.3.1917, mukim Keru, daerah Tampin, Negeri Sembilan.

Manakala, cadangan pembinaan krematorium di atas Tapak Perkuburan India Repah telah diwartakan melalui WKNS No. 518/30.1.1920 dengan keluasan 2.437 hektar.

Tuan Yang di-Pertua, Parlimen Tampin menyokong penuh atas cadangan membina dua kemudahan ini di lokasi yang telah diwartakan oleh Kerajaan Negeri Sembilan. Sokongan ini berdasarkan kepada keperluan semasa yang amat mendesak kerana masyarakat beragama Buddha terpaksa mendapatkan kemudahan tersebut di Jasin dan Jelutong, Melaka.

Hal ini memberi ketidakselesaan dan membebankan masyarakat beragama Buddha di Tampin. Sementara itu, masyarakat beragama Hindu melaksanakan proses amalan pembakaran mayat secara terbuka yang boleh mempengaruhi pencemaran alam sekitar.

Tuan Yang di-Pertua, dengan pembinaan kemudahan kolumbarium ini akan dapat menyelesaikan permasalahan beban perbelanjaan bagi masyarakat beragama Buddha terutamanya golongan B40 manakala pembinaan kemudahan krematorium bagi masyarakat beragama Hindu dapat menyediakan keselesaan dan tempat pembakaran mayat dan mengurangkan pencemaran alam sekitar.

Tuan Yang di-Pertua, justeru itu, Parlimen Tampin berharap agar Kementerian dapat mempertimbangkan cadangan pembinaan kolumbarium dan krematorium di Parlimen Tampin kerana peruntukan tanah telah disediakan oleh Kerajaan Negeri Sembilan. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

2.40 ptg.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Abd Muttalib]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Salam sejahtera dan salam Keluarga Malaysia. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Datuk Dr. Hasan, Parlimen Tampin.

Tuan Yang di-Pertua, Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Majlis Daerah Tampin telah menerima Permohonan Kebenaran Merancang bagi pembinaan kolumbarium daripada Persatuan Sosial Kebajikan Cina Pulau Sebang Tampin pada 30 November 2020.

Majlis Daerah Tampin telah memberikan kelulusan bersyarat iaitu perlu mendapat pengesahan daripada Pegawai Daerah selaku Pegawai Pengawal bagi tanah rizab berkenaan. Walau bagaimanapun, sehingga kini pihak Majlis masih belum menerima Pelan Kebenaran Merancang dengan pengesahan Pegawai Daerah daripada pihak pemohon.

Bagi cadangan pembinaan krematorium di atas Tapak Perkuburan India Repah pula, pihak Majlis Daerah Tampin tidak pernah menerima permohonan pembangunan.

Merujuk kepada Draf Rancangan Tempatan Daerah (RTD) 2035, Majlis Daerah Tampin tiada halangan untuk pembinaan krematorium kerana telah dizonkan sebagai kawasan tanah perkuburan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, kementerian dimaklumkan bahawa buat masa ini, Kerajaan Negeri Sembilan tidak mempunyai sebarang peruntukan bagi pembinaan kedua-dua pusat pengurusan mayat berkenaan.

Mengikut Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan, perkara berkenaan tanah perkuburan dan tapak pembakaran adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri. Oleh itu, KPKT mencadangkan tiada halangan untuk menyokong dan kita mencadangkan supaya perkara ini dirujuk semula kepada Pihak Berkuasa Negeri. Sekian, terima kasih.

**Memohon Kementerian Menyatakan Langkah
untuk Menangani Masalah Pencemaran
Mikroplastik dalam Sumber Air**

2.39 ptg.

Tuan Charles Anthony Santiago [Klang]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri. Pencemaran mikroplastik menimbulkan suatu ancaman besar kepada alam sekitar yang berpotensi menyebabkan kemudaratan kepada kesihatan awam. Penggunaan berlebihan plastik sekali guna yang tidak boleh terbiodegradasi telah menimbulkan zarah mikroplastik dalam air dan udara.

Terdapat beberapa kajian seperti *Microplastics in Food: A Review on Analytical Methods and Challenges* yang telah membuktikan kewujudan sisa mikroplastik daripada makanan dan minuman dalam tubuh manusia. Mikroplastik ini juga didapati merentasi saluran gastrousus ke dalam sistem peredaran darah manusia.

Walaupun kesan negatif mikroplastik terhadap kesihatan belum diketahui, sesuatu mesti dilakukan dengan kadar segera untuk mengurangkan jumlah mikroplastik yang memasuki tubuh badan warga Malaysia, khususnya golongan kanak-kanak.

Justeru, saya memohon pihak Kementerian agar mengambil tindakan segera bagi memelihara kualiti alam sekitar dan mengurangkan sebarang risiko kepada kesihatan awam. Saya juga memohon pihak kementerian menyatakan:

- (i) apakah langkah-langkah yang diambil bagi menangani tahap pencemaran mikroplastik dalam sumber air;
- (ii) adakah kementerian bersedia meminda Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 untuk meliputi pencemaran mikroplastik;
- (iii) adakah kementerian sanggup meningkatkan regulasi terhadap penggunaan plastik sekali guna dan pembuangan yang tidak bertanggungjawab; dan
- (iv) adakah pihak kementerian akan menubuhkan suatu jawatankuasa antara kementerian yang merangkumi Kementerian Kesihatan khususnya untuk mengkaji impak pencemaran mikroplastik kepada ekosistem dan manusia.

Sekian terima kasih.

2.42 ptg.

Timbalan Menteri Alam Sekitar dan Air [Dato' Mansor bin Othman]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) sedar bahawa sisa mikroplastik bukan sahaja memudaratkan alam sekitar tetapi juga mencemari sumber air dan makanan.

Bagi memantapkan usaha kerajaan dalam mengatasi pencemaran sisa plastik ini, KASA telah membangunkan Rangka Kerja Pelestarian Plastik seperti yang terkandung dalam dokumen *Malaysian Plastics Sustainability Roadmap 2021-2030* (MPSR) yang berperanan sebagai panduan kepada semua pemegang taruh berkaitan untuk memastikan kelestarian plastik di sepanjang rantai nilai berteraskan konsep ekonomi kitaran dan prinsip kitaran hayat.

Objektif pelaksanaan MPSR ini adalah untuk menangani pencemaran plastik secara mampan dalam memastikan kemakmuran ekonomi, kesihatan dan kesejahteraan sosial negara. Untuk soalan yang berkaitan dengan langkah yang diambil kementerian bagi menangani pencemaran mikroplastik.

Tuan Yang Di-Pertua, langkah-langkah yang diambil oleh kementerian bagi menangani pencemaran plastik yang menyumbang kepada mikroplastik adalah merangkumi inisiatif-inisiatif seperti berikut; Inisiatif pertama iaitu menambah baik piawaian standard bagi material dan reka bentuk dalam proses pembuatan produk;

- (i) usaha mengekang penguraian plastik (*degradation plastic*) kepada mikroplastik seharusnya bermula daripada saat pengeluaran sesuatu produk mengambil kira jangka hayat produk, ketahanan dan kebolehgunaan semula, serta keupayaan untuk dikitar semula.
- (ii) sehubungan itu, penambahbaikan piawaian standard berkaitan penggunaan bahan adalah penting agar tidak menghasilkan mikroplastik di akhir kitaran hayat; dan
- (iii) KASA sedang bekerjasama dengan SIRIM untuk meneroka kaedah pengujian (*test method*), dengan izin yang mampu menguraikan sisa plastik dengan selamat dalam persekitaran terbuka dengan mengambil kira perkembangan inovasi, teknologi serta piawaian antarabangsa. Usaha ini akan memperkemas ECO 001:2018 (*Eco Labelling Criteria-Biodegradable and Compostable Plastic and Bioplastic*) sedia ada bagi memastikan pencemaran mikroplastik ditangani.

Inisiatif kedua iaitu mengurangkan penggunaan produk plastik sekali guna. Di peringkat Kerajaan Persekutuan dan Negeri, Surat Pekeliling Am Bilangan 2 Tahun 2019 (Pelaksanaan Kempen Hindari Penggunaan Plastik Sekali Guna di Kementerian, Agensi Kerajaan Persekutuan dan Negeri) telah dikeluarkan oleh Ketua Setiausaha Negara yang mengarahkan agar setiap Kementerian, jabatan serta agensi Kerajaan Persekutuan dan negeri menghentikan penggunaan plastik sekali guna dalam setiap mesyuarat dan program rasmi anjuran organisasi masing-masing.

Manakala, inisiatif ketiga adalah pelaksanaan kutipan caj pencemaran beg plastik di peringkat kerajaan tempatan. Kementerian ini juga telah mendapatkan mandat daripada Majlis Negara bagi Kerajaan Tempatan ke-75, bagi setiap pihak berkuasa tempatan untuk melaksanakan kutipan caj pencemaran dengan kadar minimum RM0.20 sen bagi setiap helai beg plastik yang diperoleh di kaunter pembayaran premis perniagaan. Pengenaan caj ini adalah berpandukan kepada prinsip *user-pays principle*, sekali gus mendorong pengguna membuat pilihan yang mesra alam.

Inisiatif keempat pula Tuan Yang di-Pertua menggalakkan penggunaan beg dan bekas guna semula sewaktu pembelian barangan. Kementerian juga menggalakkan konsep *Reduce* di mana pengguna digalakkan untuk membawa beg dan bekas guna semula. Manakala konsep *Reuse* akan memastikan produk terutamanya daripada jenis pembungkusan digunakan semula berdasarkan model guna semula atau isian semula.

Inisiatif kelima iaitu memperkenalkan kaedah kutipan sisa plastik secara efektif dan berkesan. Ada beberapa langkah di situ seperti berikut;

- (i) salah satu usaha Kerajaan Persekutuan yang wajar disokong semua pihak adalah melalui pelaksanaan Program Pengasingan Sisa Pepejal di Punca (*Separation at Source-SAS*) dan kitar semula melalui penggunaan teknologi moden seperti penggunaan mesin *reverse vending machine* (RVM) bagi pengumpulan sisa botol plastik;
- (ii) selain itu, sebuah organisasi tanggungjawab pengeluar (*producer responsibility organisation*) iaitu *Malaysia Recycling Alliance* (MAREA) telah ditubuhkan oleh 10 buah syarikat *Fast-Moving Consumer Goods* (FMCG) bagi melaksanakan kutipan sisa dengan efektif dan membantu meningkatkan kadar kutipan sisa pembungkusan dan kitar semula sisa di Malaysia.

Bagi soalan kedua yang dibangkitkan, cadangan pindaan ke atas Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974. Tuan Yang Di-Pertua, kementerian sedang melaksanakan proses pindaan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 [Akta 127] secara berfasa di mana fasa 1 akan memberi fokus kepada usaha meningkatkan hukuman dan penalti ke atas pesalah-pesalah alam sekitar.

Dalam hubungan ini, skop pengurusan plastik serta mikroplastik tidak terkandung dalam Akta 127. Walau bagaimanapun, kementerian sentiasa mengalu-alukan pandangan dan cadangan semua pihak bagi menambah baik tadbir urus pengurusan alam sekitar di negara ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengurusan sisa pepejal termasuk sisa plastik adalah dikategorikan sebagai sisa domestik di mana tadbir urus sisa ini adalah di bawah Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2007 [Akta 672].

Bagi soalan ketiga, iaitu intervensi *regulatory* berkaitan plastik sekali guna dan pembuangan sisa. Tuan Yang Di-Pertua, intervensi yang sedang KASA laksanakan adalah berbentuk intervensi daripada aspek polisi. KASA sedang mengenal pasti jenis produk plastik sekali guna yang didapati bermasalah kepada sistem pengurusan sisa dan menyumbang kepada pencemaran sisa plastik di Malaysia.

Kaedah serta pendekatan berperingkat untuk menangani pencemaran sisa plastik yang diakibatkan oleh produk yang dibuktikan bermasalah ini akan turut dicadangkan untuk dilaksanakan. Keutamaan dalam menyenaraikan produk-produk bermasalah ini adalah berdasarkan kepada penggunaan, impak dan alternatif tersedia di pasaran.

Perluasan tanggung jawab pengeluar atau *extended producer responsibility* (EPR) juga telah dikenal pasti sebagai sebuah pendekatan dasar yang praktikal untuk memastikan pihak pengeluar bertanggungjawab sama ada dalam bentuk kewangan atau fizikal untuk merawat dan melupuskan sisa plastik dengan lebih berkesan dan efisien.

Sisa plastik yang dikumpul melalui skim EPR akan dimasukkan semula ke dalam rantai nilai bagi memenuhi keperluan *feedstock* industri kitar semula. Kementerian mensasarkan untuk EPR mula dilaksanakan secara sukarela bermula pada tahun 2023 dan secara mandatori pada tahun 2026.

Bagi soalan keempat, struktur *governans* sedia ada bagi membincangkan mengenai ekonomi kitaran plastik dan kaedah menangani pencemaran plastik. Tuan Yang Di-Pertua, dalam usaha memantapkan pelaksanaan rangka kerja MPSR ini, satu Jawatankuasa Pemandu Kebangsaan yang dipengerusikan secara bersama oleh KASA dan Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah ditubuhkan yang turut melibatkan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), untuk membincangkan mengenai langkah-langkah serta inisiatif bagi menangani pencemaran sisa plastik termasuk plastik sekali guna.

Selain itu, Tuan Yang di-Pertua, KASA juga telah menubuhkan *Plastics Sustainability and Circularity Think Tank* yang dianggotai oleh pelbagai pemegang taruh awam dan swasta yang berkepentingan di setiap rantai nilai plastik bagi memandu pelaksanaan MPSR. Tujuan utama penubuhan adalah untuk memberi nasihat ke atas isu-isu spesifik yang merentasi sektor. Sehingga kini, sebanyak lapan *working group* telah diwujudkan untuk melaksanakan gerak kerja bagi menyokong fungsi *think tank* dan mencapai objektif MPSR secara keseluruhannya termasuklah isu mikroplastik dan Kementerian Kesihatan Malaysia turut menganggotai salah satu *working group* yang telah ditubuhkan ini.

KASA juga turut menganggotai Majlis Ekonomi Kitaran Negara (MEKN) yang sedang ditubuhkan dan diselaraskan oleh KPKT untuk memastikan agenda ekonomi kitaran dapat dilaksanakan secara menyeluruh serta memberi manfaat kepada negara. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga hari Isnin, 25 Julai 2022, jam 2.30 petang. *Assalamualaikum* dan selamat tengah hari.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.53 petang]